

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการมอบอำนาจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545
ผู้เขียน	จรรยา ปานแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงแนวคิด และหลักการ ความเป็นมาที่เกี่ยวกับการมอบอำนาจของฝ่ายปกครองที่ใช้ในการบริหารราชการ หรือการจัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชน รวมถึงการศึกษาหลักการมอบอำนาจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐ โดยมีหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 ว่ามีการมอบอำนาจในการบริหารจัดการสำนักงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายอย่างไร เนื่องจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐแต่ไม่ได้อยู่ภายใต้กฎหมายต่างๆที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน แต่มีกฎหมายที่ออกโดยคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และที่สำนักงานสามารถออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ได้เอง ในเรื่องการมอบอำนาจจึงเป็นการออกกฎหมายภายใต้พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 ที่ให้อำนาจในการออกกฎเกณฑ์การมอบอำนาจของตนเอง โดยไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการมอบอำนาจของระบบราชการ

จากการศึกษาพบว่า การมอบอำนาจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ยังมีปัญหาทั้งใน เรื่องการมอบอำนาจโดยมติคณะกรรมการที่เป็นการมอบอำนาจให้ใช้อำนาจเป็นการเฉพาะคนเฉพาะเรื่อง แต่ผู้รับมอบอำนาจได้มีการมอบอำนาจต่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาไปดำเนินการแทนโดยไม่ได้มีการรายงานการใช้อำนาจให้คณะกรรมการผู้ให้อำนาจทราบ หรือ การมอบอำนาจโดยไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจ เช่น การมอบอำนาจในการอนุมัติยืมยา ซึ่งคณะกรรมการไม่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องนี้มอบไว้ จึงเป็นการใช้อำนาจโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจ หรือกรณีการใช้อำนาจในฐานะผู้รับมอบอำนาจในตำแหน่งต่างๆ ยังมีความสับสน รวมถึงการมอบอำนาจการใช้ดุลพินิจในการลงโทษของเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ให้ผู้รับมอบอำนาจในระดับประธานกลุ่มภารกิจ (เทียบได้กับอธิบดีกรม) ใช้อำนาจลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การ

กำกับดูแลของตน ดังนั้น ในการใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจหากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย หรือเป็นการกระทำนอกเหนือกฎหมายให้อำนาจ อาจกระทบถึงระบบการบริหารจัดการของสำนักงานและส่งผลถึงระบบการทำงานที่อาจเป็นอุปสรรคทำให้ประชาชนไม่อาจเข้าถึงบริการสาธารณะสุขตามภารกิจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการมอบอำนาจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยเห็นควรให้มีการปรับปรุงคำสั่งมอบอำนาจในปัจจุบันให้มีความชัดเจน เพื่อให้ภารกิจของสำนักงานสามารถดำเนินการโดยไม่ถูกตรวจสอบหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย และเพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเกิดความคล่องตัวและบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน